

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris,

examinând în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2023, în cauza penală în privința lui

Samburic Evgheni XXXXX, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în mun. xxxx, str. xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.01.2022 – 21.06.2022;

Instanța de apel: 14.07.2022 – 14.02.2023;

Instanța de recurs: 10.05.2023 – 28.06.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 21 iunie 2022, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Samburic Evgheni a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an.

Potrivit art. 84 alin. (4) și art. 87 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin sentința dată și sentința anterioară a Judecătoriei Bălți, sediul Central din 15.12.2021, lui Samburic Evgheni i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 10 (zece) zile, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Până la intrarea sentinței în vigoare, în privința lui Samburic Evgheni a fost menținută măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara.

S-a dispus de a fi încasat de la inculpatul Samburic Evgheni în folosul părții vătămate-civile Raba Ghenadie, prejudiciul material în mărime de 3 900 (trei mii nouă sute) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a

constatat că, Samburic Evgheni, într-o zi nestabilită a lunii iulie 2021 orele 12:30, acționând cu intenția directă îndreaptă la sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, fiind conștient de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, tainic a pătruns în gospodăria cet. Raba Ghenadie, amplasată în mun. xxxxx str. xxxxxxx, unde prin fereastră a pătruns în casa ultimului, de unde a sustras pe ascuns: două cratițe la un preț de 75 lei fiecare, în sumă totală de 150 lei; două ceaune din fontă la preț de 200 lei fiecare, în sumă totală de 400 lei; două tigăi, dintre care una din fontă la preț de 200 lei și una din aluminiu la preț de 50 lei, în sumă totală de 250 lei; un fier de călcat rufe la preț de 200 lei și un fier de călcat la preț de 500 lei, în sumă totală de 700 lei; un set compus din 6 linguri, 6 furculițe, trei cuțite, la preț de 300 lei setul; un bloc electric de la pompa de apă la preț de 900 lei; cabluri de la utilaje electrice de la televizor LG la preț de 25 lei, de la calculator ASUS la preț de 35 lei, de la centrul muzical LG la preț de 25 lei, de la combină electrică BOSH la preț de 25 lei, de la monitorul calculatorului ASUS la preț de 35 lei, două prelungitoare, unul cu lungimea de 5 m. la preț de 80 lei și unul cu lungimea de 1,5 m. la preț de 25 lei, un vas metalic de culoare galbenă cu volumul de 3 litri la preț de 50 lei, un telefon mobil de model „General Mobile” de culoare neagră la preț de 300 lei, un telefon mobil de model „LG” la preț de 50 lei, și de pe acoperișul saraiului din gospodărie a sustras pe ascuns armatură uzată din fier cu diametrul 32 mm., cu greutatea totală de 100 kg, la preț total de 600 lei, după care cu bunurile sustrate s-a eschivat de la fața locului, astfel cauzându-i părții vătămate Raba Ghenadie daună în proporții considerabile în sumă totală de 3950 lei.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Samburic Evgheni a comis infracțiunea prevăzută de **art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.**

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea parțială a sentinței, în partea pedepsei aplicate și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Samburic Evgheni să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat că, deși inculpatul anterior a fost judecat, el totuși regretă de cele comise, se căiește sincer, nu neagă să restituie prejudiciul integral, careva pretenții morale partea vătămată nu are, din care considerente consideră posibil de aplicat în privința lui Samburic Evgheni pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2023 a fost respins ca nefondat, apelul avocatului Corolevschi Maria în numele

inculpatului și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond a apreciat corespunzător circumstanțele reale și personale ale inculpatului și a stabilit o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a statuat că, la stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, de personalitatea acestuia, și anume: anterior a fost condamnat de mai multe ori, inclusiv și pentru comiterea unor infracțiuni similare, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare cu executare, iar ulterior prin sentința din 15.12.2021, fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, această pedeapsă nu a fost executată, adică are antecedente penale nestinse, persistând recidiva simplă, ceea ce indică că scopul pedepsei nu a fost atins, iar ultimul este predispus să comită noi infracțiuni similare.

Astfel instanța de apel a remarcat că, antecedentele penale nestinse caracterizează negativ personalitatea inculpatului Samburic Evgheni și denotă că o pedeapsă non privativă de libertate, precum cea solicitată de către apelant – munca neremunerată în folosul comunității, nu își va dovedi utilitatea și nici nu va contribui la reeducarea inculpatului și la împiedicarea acestuia de a comite noi infracțiuni, or, în privința acestuia au fost deja aplicate pedepse mai blânde, scopul aplicării cărora însă nu s-a realizat.

Reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel a apreciat că, prima instanță just a conchis că scopul pedepsei, constând în formarea unei atitudini corecte față de muncă, ordinea de drept și regulile de conviețuire socială, nu poate fi atins decât prin stabilirea față de Samburic Evgheni a pedepsei sub formă de închisoare, prevenind astfel reiterarea comportamentului infracțional și protejarea societății prin prevenirea recidivei.

În această ordine de idei, instanța de apel a atestat că, sancțiunea art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani, iar prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa închisorii urmează a fi stabilită în limitele de la 3 luni până la 2 ani și 8 luni.

Instanța de apel a concluzionat că, la individualizarea pedepsei penale au fost respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată – art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, în coroborare cu alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală.

În decizie s-a remarcat faptul că, principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată) trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal. Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, s-a

considerat de către instanța de apel că s-au valorificat anume în această ordine, fiindu-i stabilit inculpatului termenul de pedeapsă prevăzut de sancțiunea art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și cu aplicarea efectelor art. 364¹ Cod de procedură penală în quantumul nominalizat în dispozitivul sentinței.

Instanța de apel a apreciat că, soluția instanței de judecată s-a întemeiat pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit

Instanța de apel a statuat că pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

Instanța de apel a mai constatat că atitudinea delăsătoare a inculpatului, de persistență în comiterea infracțiunilor în general, îl face incompatibil cu clemența conținută de suspendarea condiționată a executării pedepsei, altfel spus, ar fi oarecum și *in extremis* chiar o agravantă

S-a conchis în decizie a fi justă și soluția instanței de fond în partea stabilirii pedepsei definitive prin prisma art. 84 alin. (4) și art. 87 Cod penal, or, prin sentința contestată Samburic Evgheni a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni comise înainte de pronunțarea sentinței Judecătoria Bălți, sediul Central din 15.12.2021, pedeapsă care nu a fost executată.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului, prin care invocând incidența *pct. 10*) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea sentinței și a deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

5.1 În susținerea recursului, avocatul Corolevschi Maria menționează următoarele:

- pedeapsa este prea aspră;
- instanța de apel urma să țină cont de egalitatea părților în proces și era obligată să asigure cercetarea tuturor circumstanțelor cauzei și a probelor prezentate în egală măsură, ca ulterior să dea o apreciere obiectivă și sub toate aspectele;
- inculpatul a recunoscut imediat vina și a conlucrat cu organele de drept, dând declarații despre infracțiunea care a săvârșit-o atât la etapa de urmărire penală, cât și în instanța de judecată;
- deși inculpatul a mai fost anterior judecat, el totuși regretă de cele comise, se căiește sincer, nu neagă să restituie prejudiciul integral, careva alte pretenții morale partea vătămată nu are;

- în privința inculpatului e posibil de aplicat pedeapsa mai blândă sub forma de muncă neremunerată în folosul comunității.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.* Iar art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Potrivit recursului declarate de către partea apărării, autorul își întemeiază criticile, prin prisma temeiului de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume, referindu-se la situația în care *s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.*

Colegiul reține că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea unei pedepse non-privative de libertate (muncă neremunerată în folosul comunității), însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale,

ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.*

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

Instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă că, prin sentință, Samburic Evgheni a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și condamnat în baza acestei Legi la o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 1 an închisoare, aplicând prevederile articolelor 84 alin. (4) și 87 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin sentința dată și sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 15.12.2021, lui Samburic Evgheni i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 10 zile, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Soluția dată a fost menținută și de instanța de apel.

Colegiul penal menționează că pedeapsa prevăzută de art. 186 alin. (2) Cod

penal prevede amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de pînă la 4 ani.

Astfel, la menținerea soluției primei instanțe de aplicare a pedepsei cu închisoare lui Samburic Evgheni, instanța de apel a reținut faptul că acesta anterior a fost condamnat de mai multe ori, inclusiv și pentru comiterea unor infracțiuni similare, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare cu executare, iar ulterior prin sentința din 15.12.2021, fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, această pedeapsă nu a fost executată, adică are antecedente penale nestinse.

Analizând temeiul invocat în recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul consideră că, în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului Samburic Evgheni și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile legale.

Totodată, Colegiul penal atestă că pedeapsa închisorii aplicată inculpatului Samburic Evgheni corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, nefiind constatat că corectarea lui este posibilă fără a fi supus răspunderii penale.

Colegiul penal consideră că circumstanțele invocate de către avocatul Corolevschi Maria și anume: *inculpatul a recunoscut vina ... dând declarații despre infracțiunea care a săvârșit-o atât la etapa de urmărire penală, cât și în instanța de judecată*, au fost luate în considerație de către instanța de apel la individualizarea pedepsei penale, stabilindu-i inculpatului pedeapsa prevăzută de prevederile legale.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Mai mult ca atât, instanța de apel corect a reținut, că inculpatul Samburic Evgheni anterior a fost condamnat de mai multe ori, inclusiv și pentru comiterea unor infracțiuni similare, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare cu executare, iar ulterior prin sentința din 15.12.2021, fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, această pedeapsă nu a fost executată, adică are antecedente penale nestinse.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de prima instanță și menținută de către instanța de apel, în conformitate cu Legea și în limitele acesteia, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursurilor ordinare, ca fiind vădit neîntemeiate.

Totodată, Colegiul penal reține faptul că, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în prima instanță și în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*Bujnița vs Moldova*, 16 ianuarie 2007, § 20).

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2023, în cauza penală în privința lui *Samburic Evgheni XXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **10 august 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris